

alapterületű lelőhelyen, melynek során 8 objektumot tártunk fel. Leletanyaga alapján neolitikus korúnak bizonyult 3 sekély árok és 4 nagyméretű, mély gödör. Az alföldi vonaldíszes kerámia kultúrájához köthető objektumokból hatalmas mennyiségű kerámiatöredék mellett némi állatcsont és patics került elő. Az egymástól nagy távolságokra jelentkező neolitikus objektumok között egy betöltésében és keresztmetszetének formájában is jól elkülöníthető újkori árkot figyeltünk meg. A neolitikus telep K–Ny-i kiterjedését sikerült behatárolni. A felszíni nyomok alapján megállapítható, hogy déli irányban több száz méteren keresztül folytatódik egy alacsony dombháton.

Darucsorda-kút II.: A Magdolna-ér K-i partján található lelőhelyen 2006 november–decemberben végeztük a megelőző feltárást. A 0,24408 ha alapterületű lelőhelyen 125 objektumot tártunk fel. Leletanyaga alapján neolitikus korúnak bizonyult 12 régészeti jelenség: gödrök, árkok és egy kút. Az alföldi vonaldíszes kerámia kultúrájához köthető objektumokból kerámiatöredék mellett kevés állatcsont és patics került elő.

A kutatott terület legintenzívebben a római császárságkorban volt benépesülve. A szarmata időszakot 67 objektum: gödrök, tárolóvermek, veremházak, kutak, árkok, sírok és egy füstölő képviselték. Feltártuk egy Árpád-kori település 10 objektumát. A többnyire leletszegény veremházak, árkok és egy nagyméretű külső kemence mellett az egyik kisebb gödör betöltése tíz 12. századi ezüstdénárt rejtett. 36 objektumból nem került elő a koruk meghatározására alkalmas lelet. A feltárást során a szarmata és az Árpád-kori települések K–Ny-i kiterjedését sikerült behatárolni. Mindkét időszak lakói a Magdolna-ér ÉK-i partján található magasparton települtek meg. A neolitikus telep objektumai olyan laza szerkezetben helyezkedtek el, hogy kiterjedését csak újabb feltárások után lehet pontosabban meghatározni.

Munkatársak: Kolozsi Barbara régész, Fehér Mónika régészhallgató, Balogh Csaba, Tóth Miklós, Ortutai Róbert rajzoló, Rák Rezső fotós, Bacskai István ásatási technikus.

SZOLNOKI LÁSZLÓ

20. Balmazújváros, Tömöri-tanya I.

(Hajdú-Bihar megye) U, Sza, N

A Magdolna-ér É-i partján található Tömöri-tanya I. lelőhelyen a feltárást októberben végeztük. A 0,1296 ha alapterületű lelőhelyen 10 objektumot tártunk fel.

A neolitikus időszakára keltezhető 5 gödör és árok, melyekből állatcsontok, változatos kerámia leletanyag került napvilágra.

A lelőhely közepén 2 szarmata, méhkas alakú gödröt dokumentáltunk.

A lelőhely déli részén egy népvándorlás kori veremházat tártunk fel, amely kb. 3×3 m nagyságú, lekerekített sarkú téglalap alakú, sekély és Ny-i oldalának közepén

egy cölöplyuk található. Nyomokban a döngölt padlót is megfigyelhettük az épület alján.

KOLOZSI BARBARA

21. Balmazújváros, Tömöri-tanya II.

(Hajdú-Bihar megye) B, Sza

A Magdolna-ér déli partján található Tömöri tanya II. lelőhelyen a feltárást októberben végeztük: 0,0912 ha alapterületen 35 objektumot tártunk fel.

A késő bronzkori Gáva-kultúra időszakára keltezhető 31 gödör és árok. Ezekből állatcsontok, őrlőkövek, bronz karperec és nagyon változatos kerámia leletanyag került napvilágra. Az egyik sekély, kerek gödörben egy zsugorított, jobb oldalán fekvő csontvázat találtunk, amely a mellette talált kerámiatöredékek alapján szintén késő bronzkori. A lelőhely középső részén 3 nagyméretű, sok patics- és kerámiatöredéket tartalmazó, szarmata tárolóvermet tártunk fel. A feltárt nyomvonal É-i szélét a Magdolna-ér közelében egy újkori árok zárta le. A késő bronzkori és a szarmata telep É–D-i kiterjedését sikerült behatárolni, a felszíni nyomok alapján pedig az is megállapítható, hogy K–Ny-i irányban több száz méteren keresztül követik a Magdolna-ér medrét.

Munkatársak: Kolozsi Barbara régész, Fehér Mónika régészhallgató, Balogh Csaba, Tóth Miklós rajzoló, Rák Rezső fotós.

SZOLNOKI LÁSZLÓ

22. Baracs, római tábor

(Fejér megye) Ró

2006. július 3–14. között folytattuk a baracsi római katonai tábor (Annamatia) feltárást a PPKE BTK és az Intercisa Múzeum közös munkájaként. Ez évben a tábor Ny-i kapujának (porta decumana) a feltárást folytattuk. Egy szelvény (XI. szelvény: 5×5 m) és 4 kutatóárok (XV–XVIII. árkok: 11×2, 4×1, 3×1, 4×1 m) feltárást nyílt lehetőségünk. A tavalyi ásatás során előkerült É-i kaputorony építési periódusait kívántuk meghatározni. A teljesen, vagy alapozásig visszabontott falak ellenére a következőket sikerült meghatároznunk, amelyek nagyjából megfelelnek korábbi elképzeléseinknek:

A palánktábor vizesárka a várt helyen, a falak alapozása alatt folytatódott (palánkperiódus).

A kőtábor eredeti, 1,1 m széles táborfala az É-i kapuval ellentétben itt közvetlenül a kaputorony előtt húzódott D–É irányban, amelyet a torony (és az új táborfal) építéskor visszabontottak (1. periódus). Mivel a táborfal a későbbi via decumanát is átvágta, azonos korúak nem lehetnek. Eredetileg talán az intercisaihoz hasonlóan itt is fatornyok jelenlétével számolhatunk.

A következő periódusban a kapuzatot téglalap alakú tornyokkal erősítették meg. A kapu egyoszthatú volt, kisebb beszűkítéssel (2. periódus). Utóbbi alaprajza valószínűleg megfelel a tábor É-i kapujánál tapasztaltak-